

VIỆC TRONG NƯỚC

Tự tử trong lao
VINH - Nguyên viết Lạc, trước là một người cai ở nhà máy điện Biên Thủy, quê hương Yên Bái, thuộc phủ đệ thập.
 Lạc bỏ nhà trốn từ năm 1930, và bị bắt năm trước ở một thôn Hòa-guy gần vào Saigon. Lạc lý trong người không có thẻ sừ, cần cước, anh ta khai tên là Trần Văn Mạnh. Tên Tây An Saigon hơn 4 năm rồi.

Sau nhà chuyên trách ở Saigon nhận chấp hành của Nguyễn viết Lạc ở Nghệ An vào năm 1931, tại ra thì bắt anh này giống hệt như anh Trần Văn Mạnh. Theo cuộc điều tra của một thám viên, thì Lạc đi con đày vào những việc khuây rồi ở miền Bắc ở Trung kỳ.

Hôm 13 Jun, 12 người thám tá đi giải Lạc về lao Vinh, người ta liền bắt vào xe-linh để trả xét.
 Về địa Vinh, ở một thám tá đem hai ống kính ra chụp ảnh khai chuyện có Lạc ra. Hai người kỹ là giáo khoa và Lê bá Tuấn đi đây ở Saigon thời mới giải về Vinh không tránh khỏi phải mang song của công quyết không nhận một lý gì. Đến ba giờ chiều hôm 16 Jun thì Lạc sẽ lạng qua làm giấy, tất cả tự tử ở ngay trong xe-linh.

Chặn bạc thuế khấu vào bạc độc diêm

QUẢNG NAM - Về việc đặc biệt tại hai Tam kỳ, Yên Phước, nghe nói do cuối năm, hay sang năm sẽ khởi công.

Việc chưa làm, số tiền phải nộp cho phủ, vẫn chưa được, thuế mà ở hai Tam kỳ, mua thuế này, các lý trưởng đem bạc đóng tại phủ, bị chặn lấy 50% mỗi năm (tức cấp cho phủ và các địa phương), thành tiền người than vãn. Có đôi người lý trưởng về thăm lại nơi dân không đủ.

Mong quan trên rõ sự hoàn gập trong việc đóng thuế, không thêm số kia để vì dân lo cho rồi về thuế để chốt xác kia mà!

Kê trạm bỏ lại nơi!

QUẢNG-NGÃI - Sau khi ở trạm bỏ ở làng Hiệp phủ (Nghĩa nhân) bị khám phá, trong hạt yêu được mấy lối, nhân dân có lòng mừng. Càng sợ, từ vai tháng nay, chúng lại hoành hành tại. Tháng trước đây, tên Cao Ty (Thanh làng, đương làm mìn, bị chúng bắt rình về làm mìn hai con. Sau nghe người điếm chỉ, thoát ra Hiệp phủ (ý người cho người giết, thì bỏ đi về cho cho có số rồi. Từ lý đến nay, trong hạt bị mất bỏ về số.

Ngày 5 tháng 5 là (8-5), Hương Vy (Đông xuân) bị mất 3 con; qua tới tháng 9 tên Tệp (Ae ba) bị mất 2 con. Khi tháng lên tới giờ Hông, người ta chặn lại được 6 lối mồng 10, bà Quý (Khuê đình) bị chúng làm 2 con, người anh hay bỏ hoặc lên, lần bằng tiếp theo gặp qua, đến giữa xóm Ba bình, chúng bỏ lại một con, còn một con thì lừa đi mất.

Người ta nói các tên này bỏ ở nhà quê đặt giá mỗi con 5\$, đem đến thì bán được, nên bọn trộm bỏ nhiều thế, nhà nông thiệt hại năm không ngó được. Nhà chức trách sớm trừ cái nạn này cho.

Giống chuột nhiều quá!
PHÚ-YÊN - Ở hai làng Hòa bình và Hòa trường (Tây hóa) - có lẽ các tên

khắc cũng vậy - từ hai năm nay giống chuột sinh ra nhiều quá!
 Không sao rồi, có đám bị chuột lượm sạch không còn hạt lúa; ruộng cấy rồi lúa vừa chín, nó lại cắn ngang, cắn đứt có đám hết sạch không còn cây nào.
 Ngoài đồng thì thế, mà trong nhà, nhà nào nhà ấy cũng nhấm, mèo ăn không hết, nhấm hết không xong. Mấy tháng trước quan Phủ có sắc dân bắt chuột đem nộp lại phủ nào, khi đầu chỉ 100 con thì tiền công bắt 500, sau đem nộp nhiều quá, chỉ còn 500. Bắt chuột như vậy mà cũng không thêm vào đâu.

Khổ cho nhà nông biết bao!

CHẠY TIỀN THUẾ KHÔNG RA

Kỳ thuế này, mấy làng thuộc tổng Hòa bình và Hòa trường, phủ Tuy Hòa (Phủ Yên), như dân chạy bạc mờ mắt. Như Phước khánh, Sơn trử, Thọ vớ v. v., ngày 20, 27, 28 tháng này, chức việc và giáp đem mồi đi từ nhà này qua nhà nọ đánh ôi ôc, hễ nhà nào chạy bạc chưa ra, thì tha hồ làm bô, bắt heo cồng vớ về các vật liệu trong nhà đem cả về làm để bán lấy bạc thuế.

Kho chuyên.

Vào Công-lực công kích, vừa rồi ông Bhi-quang-Chiêu đã đưa đơn kiện báo kia, đòi bồi thường danh giá một đồng bạc.

Vào rồi ở Nam vang (Cao-man) có mấy người bị bắt tình nghi là đảng viên cộng sản.

Vào rồi quan Toàn quyền có lý nghi định mở kỳ thi lý 165 viên thư lý kỳ sự giúp cho nhà thương sinh Đông-dương. Tại tại Hanoi, Hải p. òng, Tourane, Saigon, Nam-vang và Vientiane vào ngày 8 và 9 Octobơ 1935. Đơn xin thi ở địa phương gửi tới quan Giám-đốc Trường-chính xã lý trước ngày 10-9-35.

THUỐC SẦU AN RANG
 Hiệu THONG-HOAT QUANG-IM
 Giá 0\$14
 Rất thần hiệu

BỔ TRẺ CON KIEM NHİ

Thuốc này chuyên bổ cho trẻ con, những trẻ bị chứng cam mồm lùn, ngày không lớn, kém ăn, ngủ li, chán ăn, có gợn xanh ở mắt, gia đình, 100 sự, dùng thuốc này 30 ngày là thấy báo mập khác thường. Trẻ nào mới ốm dậy, bất cứ bị bệnh gì đã khỏi rồi, hãy mua thuốc này cho trẻ dùng, vì chất thuốc có thể làm tiêu diệt ký trùng của bệnh cụ và làm cho trẻ ăn chơi chóng lớn.

Mỗi vỏ 1\$20
 Mua buôn, hỏi đại lý ở nơi:
SINH-HUY DƯỢC ĐIỂM
 59 phố La-ga - VINH
 Đại lý HUẾ VĂN-HÒA
 87 Paul Bert

TÌM CHÂN-LÝ

(Đáp lại bài của anh Sơn-Trà trong báo Tiếng-Dân số 804)

(Tiếp theo)

Cái gì đã quyết định ra chân lý? Phải duy vật đứng về phương diện kinh tế chỉ định luận (determinisme économique) bao giờ cũng chỉ trạng sự sinh hoạt vật chất của xã hội chỉ định ra chân lý. Với những sự sinh hoạt vật chất của xã hội phong kiến thì chỉ định ra những pháp lý phong kiến, thì đó: làm tới phải tở vươ. Với những sự sinh hoạt vật chất trong chế độ tư bản thì chỉ định ra những cái pháp lý tư bản, thì đó: làm người thợ thì phải trung thành với chủ.

Mỗi chân lý có cái giá trị của nó được một thời và tùy theo giai cấp mà biến đổi, xã hội bất giai cấp thì có cái chân lý chung của nhân loại. Chân lý nào cao hơn và hay hơn? Vissô mà cao? vì sao mà hay?

Trong xã hội có giai cấp thì cái chân lý nào tiêu biểu cho cái tính toàn của giai cấp đại đa số, mà nó lại hợp với sự tiến hóa chung, ấy là cái chân lý cao và hay. Vì thế không có giai cấp nào thì cái chân lý chung của nhân loại và nó hợp với sự tiến hóa chung là cái chân lý cao và hay hơn những cái chân lý của các giai cấp trước.

Cái kiến giải của phái duy vật về chân lý xã hội là như thế. Anh Sơn-Trà đã báo rằng không có chân lý trong giai cấp, thì sao anh lại tin rằng cái chân lý trong giai cấp cuối cùng là hay hơn, cao hơn cái chân lý của các giai cấp trước.

Anh Sơn-Trà báo không có chân lý ở trong giai cấp thì cái chân lý mà anh đi tìm đó nó ở chỗ nào, sao không thấy anh nói cho chúng ta rõ và anh cũng không về cho chúng ta thấy nó ra sao cả. Anh chỉ nói vụn vụn một câu: «càng đi càng gần nó».

Tôi nói thật: chẳng qua cái chân lý của anh Sơn-Trà nó chỉ là ở trong cái trí tưởng tượng của anh mà thôi, chứ thật nó chưa có điều kiện thực tại (conditions matérielles d'existence) của nó đến.

Cũng như nhà tôn giáo tin rằng có một cái sức thiêng liêng đưa loài người đến một cái đích toàn thiện toàn mỹ, do Thượng đế đã sắp đặt trước; anh Sơn-Trà cũng tin có một cái chân lý ngoài giai cấp, ngoài loài người, đứng ở xa xa, mà loài người cứ lần lần đi tới nó.

Cái chủ trương sự tiến tới một cái đích do thiên định, trong triết học giới người ta thường gọi là «tôn giáo cứu cánh luận» (finalisme religieux) anh Sơn-Trà chỉ khác nhà tôn giáo là ở chỗ cái đích của anh không phải thiên định mà lại là cái ý tưởng của anh định. Những nhà triết học chủ trương như anh Sơn-Trà, người ta thường gọi là thuộc về phái: «duy tâm cứu cánh luận» (finalisme idéaliste).

Hai phái này không khác gì nhau cả vì phái duy tâm sau chỉ là một cái hình thức (forme) của phái tôn giáo trước.

Bác cái chủ trương ấy, tôi đã nói trên nhiều rồi, đây chỉ bàn qua thôi: Nói rằng những cái đích ấy là do thiên định, thì chúng ta không đời cái làm gì, và nó cũng không cần phải cái, vì cả có mấy ai tin; duy nói do cái tâm linh, ý tưởng của người ta định thì thật đáng nên vạch cái sai ra cho người ta thấy. Vì những cái tâm linh, ý

Chính-Phủ Đông-Pháp

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP

600.000 vé 1\$00
 Số trúng: 800.000\$

NHỮNG SỐ TRÚNG LÀ:

1 số	100.000\$
1 số	50.000
1 số	20.000
5 số	10.000
20 số	1.000
40 số	500
100 số	100
1200 số	25

Giá mỗi vé: 1\$
HÃY NÊN MUA MÀ CẦU MAY
 Ngày xổ số: 31 JUILLET 1935

Hiệu Khuyh - Diệp bán

ĐẦU THÙNG TRÂM CHAI NÚT CHAI
 Cho hết thấy ai ai muốn ra các hiệu đầu tên khác mà chất đầu giống như KHUYNH-DIỆP.
 Giá thật rẻ! Hàng thật tốt!
 Tại hiệu KHUYNH-DIỆP ở Bn-Ngư HUẾ, khi nào cũng có cửa sổ số 13 lên đầu trạm.
 Các số nầu đầu tại:
PHƯỚC - MỸ (Quảng-Bình)
SA - LUNG (Quảng-Tr)
AN - NÔNG (Thừa-Thiên)

DRAGEES MEdi
 ANTILENORRAGIQUE
PHARMACIE PHAM-DOAN-DIEM TOVRANE

Có trữ bán tại các Hiệu thuốc Tây ở các tỉnh ở Saigon: Grande Pharmacie de France 84-90 Rue d'ORMAY ở Cần-thơ: Pharmacie Khương-bình-Tĩnh

DẦU SINH-PHÁT VÂN-HÒA
 Bán-hiện mới phát hành thứ dầu SINH-PHÁT NƯỚC VÀNG, mùi thơm và chất tốt in như thứ dầu nước xanh.
 Ai đi dùng thứ dầu Sinh-Phát Vân-Hòa đều công nhận rằng mùi thơm dịu dàng, tươi tắn, xanh tắn và mau ra.
 Có 3 hạng: Vỡ nhỏ 0\$20
 Vỡ lớn 0\$35; Chai 1 litr 2\$20
 Mua buôn mua lẻ tại:
VÂN-HÒA
 87, Rue Paul Bert - Huế
 (Có bán ở 10 0\$05 nắp lén)

Ngày 10 JUILLET 1935
 Tại 57 RUE PAUL-BERT HUẾ

Sẻ khánh: thành Phần-cuộc của nhà thuốc

VÒ - ĐÌNH - DÂN

DƯỢC-PHÒNG
 Tiệm chính tại Chợ-lớn NAM-KY
 15 năm danh tiếng khắp Đông-Pháp
DỊP MAY HIỆM CỐ!!!

Bán chiến hàng trong một tháng. Các quý khách mua thuốc từ 1\$00 sẽ tặng 1 hộp thuốc ĐẠI BỒ CỨU LONG HOÀN 2 VIÊN, đáng giá 1\$10 và quyển CATALOGUE rất đẹp.

Các thứ thuốc cao, đơn, hoàn, tẩn, của **VÒ-ĐÌNH-DÂN** để nơi danh tiếng nhất ở Đông-Dương, báo chí theo lời mới, bằng những sản vật nước nhà.

Đau xương - Nhức gân - Mỏi bắp thịt **NÊN XOA BÓP**

DẦU TỬ QUÍ

Có bán tại các nhà Đại-Lý Thuốc như THỌ, Dầu chữ THỌ, Dầu TỬ-QUÍ ở các tỉnh

NHÀ THUỐC VINH - THỌ - TOURANE

SỮA NESTLÉ HIỆU CON CHIM

SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON NHIỀU CHẤT BÒ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà học...

五害 (Five Harms)

1- Bệnh thuốc phiện... 2- Bệnh xau (Bệnh thiếu trắng)... 3- Ốm mắt mưng mủng...

NHÀ THUỐC ÔNG TIỀN

Xin giới thiệu luôn ít món thuốc hiệu ÔNG TIỀN

Mã số công lớn với đồng bào

(minh từ Nam chí Bắc)

Trẻ bình họ lao và trẻ hay bị ra, qui người đang đi học...

Cần kíp

Chỉ cần đơn nhỏ cầm gô, 5m mình, sẽ có thuốc...

Người kén xữ cách nào?

Đang thuốc tiêu lộ như ÔNG TIỀN cũng đúng, vì thuốc này, không chỉ dùng cho bệnh...

Thư gửi chung cho quý hiệu thuốc Annam Trung, Nam, Bắc

Kính gửi quý hiệu: Tôi lập tiệm mua bán thuốc này gần 10 năm...

HỘI CHỢ NÔNG - THƯƠNG Ở FAIFO Ngày 15, 16 và 17 tháng bảy 1935. TỚI ĐÓ MÀ MUA CÁC NÔNG - SẢN VÀ LÂM - SẢN...

LE GOSSE SỮA RẤT BÒ CHO TẤT CẢ MỌI NGƯỜI: CÓ NHIỀU CHẤT KEM (CRÈME) RẤT TINH KHIẾT. Bao thầu cho Nhà - nước năm 1932-1933.

THUỐC TRỊ BA CHỨNG ĐAU BỤNG KHÁC NHAU: ĐÀ - DÂY, PHÒNG - TÍCH, KINH - NIÊN. ĐAU THÈ GIỮA NGỰC, LỢI CHÓI QUÁ SẼN VÀI, RỒI ĐAU LƯN XƯƠNG NGỰC...

Viên-Đông-Tôn-Tích-Hội Hội tư-bản SEQUANAISE thành Ba-lô lập nên Công ty và danh hân vào 4.000.000 phôi-lăng một phần tư...

Table with columns: Những số đã quay, Những số đã quay ở bán xa, Những số đã quay ở bán xa (continued).

Table with columns: Những người có tên sau này trúng số được làm phiếu miễn trừ trị giá, Những số quay ở bán xa.

20 điều thuốc CIGARETTES «COFAT»

ĐIỀU THUỐC COFAT ĐÔNG-PHÁP. Quý vị nào hút thuốc «COFAT» chẳng nên quên rằng hãng BOY-LANDRY đời mười một bao không thuốc «COFAT» một gói nguyên hai chục điều «COFAT».

NGƯỜI ANH HO GIÀU

Tác giả: COLLETTE YVER. Ông Mạc tinh đơn nghe hỏi không trả lời, chỉ đưa mắt nhìn, sáng sủa. Sơn miên và Lai dịch lỏng tai nghe...

Tôi không có những gia sản ấy. Nếu có thể có được thì chúng tôi sẽ vui mừng vô cùng. Không phải vì cũng có thể có những vật kỷ niệm kỷ niệm kỷ niệm...

Ông lão Bô-lap như tưởng hiểu câu nói chưa cay của ông Mạc-tinh-đơn, nên oan thiệp vào, và nói một cách rất nghiêm trọng: Nếu khi này mà tôi có nói chuyện mua cái phòng...

Sau khi ông cụ Bô-lap đi rồi, ở giữa hai bên hôn vồn, cái không khí có chút lạnh lẽo. Đó là lần đầu mà chúng tôi động đũa giữa hai gia đình một cái ăn.

